

Uredništvo in upravištvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

Izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Naročilna lista:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 102.

Maribor, dne 30. avgusta 1911.

Letnik III.

Kdor liberallec — ta narodni izdajalec!

V zadnjem času so se pokazali liberalci zopet kot pravi narodni izdajalci. Težka je ta obsojba, toda žalibog zaslužena. Ni izgovorjena lahkomično, ampak je utemeljena v ravnanju in pisanju liberalnih glasil. Če se sedaj ne dvigne odpor proti podlemu rovarjenju in zahrbtnemu vpadanju liberalnih listov v liberalnih vrstah samih, potem moramo vedno in vedno ponavljati:

Kdor liberallec — ta narodni izdajalec!

Težko je naše stališče v gospodarskih vprašanjih. Povsod nas prikrajšujejo in zapostavljajo. Milijoni, ki bi morali priti na Spodnji Štajer, romajo na Srednji in Zgornji Štajer. Potom c. kr. kmetijske družbe odpaše na nas večsah sramotna drobtinica. Pa se že najdejo suženjske duše, ki že radi tega proslavljajo nemško objektivnost (!) v gospodarskih zadevah in mečejo polena pod noge našim poslancem, ki se bore za enakopravnost Slovencev. Če so ti diabolčni napadi v smislu cele liberalne stranke, potem mora veljati:

Kdor liberallec — ta narodni izdajalec!

Pri šolstvu smo pravcata para. Na lastne oči moramo gledati, kako se širi in šopiri po naših najvažnejših obmejnih šolah nemškutarstvo. Le z največjo odločnostjo se je posrečilo našim poslancem zabraniti, da ni postal postava zloglasni Wastianov predlog, ki bi izročil nemškemu šovinizmu vse naše šolstvo. In pri vsem tem se najdejo prodane duše, ki v „Slov. Narodu“ nastopajo proti delitvi deželnega šolskega sveta. Če v liberalnih vrstah ni več toliko narodne zavesti, da bi nastopili proti takim narodnim Elialtom, potem mora veljati za vse liberalce:

Kdor liberallec — ta narodni izdajalec!

Zadnji dopisi v „Slov. Narodu“ so pisani povsem v nemškem smislu. Voda na mlin so nemškemu nacionalizmu in njih kvintesenca je, da so narodnostni boji neumnost in nepotrebni. Vprašamo jasno in odločno liberalno javnost, če stoji vsa za temi izbruhi kupljenih sramotilcev slovenskega imena, kajti potem velja za vse čase:

Kdor liberallec — ta narodni izdajalec!

PODLISTEK.

Naše zgodovinske spominke

si laste Nemci, poroča „Slovenec“ dne 27. avg. t. l., oziraje se na prazgodovinsko grobišče pri Limbušu, ki ga izkopava nemško mariborsko muzejsko društvo.

Res, kakor nam naduti tujec trga kos za kosom našo zemljo, grabi naše duše ter dela iz njih janičarje, zajema bogatstvo iz naše zemlje, nam pa potiska beraško palico v roke, tako nas prav posebno ugonablja in potiska v stran na kulturno-zgodovinskega polju. Izbrisati nam treba sled, ugrabiti zgodovinske spominke, predstaviti naš svet kot barbare, kot narod brez zgodovine, brez kulturne osebnosti, brez višjega poleta za kulturne ideale. Nemška muzejska društva v Mariboru, v Ptuj, v Celju, da ne govorimo o deželni muzeji v Gradcu — hlastno segajo po vsem, kar ima sploh kakšno vrednost in na razpolago ob jim gmotna in umstvena sredstva. Tudi mi imamo svoje „Zgodovinsko društvo“, ki se pa mora boriti z ogromnimi težavami. O njegovem delovanju sicer piše pohvalno dr. Mell v 3.—4. zv. „Zeitschrift des Hist. Vereines für Steiermark“ leta 1910: „... jenseits der deutschen Sprachgrenze wirkt seit einigen Jahren ein slowenisch-steirischer Geschichtsverein mit schönem Erfolge und anerkennenswerter, reger Beteiligung der Bewohner des steirischen Unterlandes.“

S glasilom „Časopis“ si je „Zg. dr.“ v znanstvenem svetu pridobilo precejšen ugled, tudi udov ima v primeri z graškim in ljubljanskim društvom še precej (okoli 350), vendar med našim občinstvom daleko ne najde tistega odziva in zmisla, ki ga zasluži. Nemci uvidevajo veliko bolj njega važnost kakor lastni rojaki, ki so napram njemu ali celo apatični ali mu celo nasprotni. Veliko zlo je pri nas, da vse sile absorbira politika in se vse presoja le s političnim merilom. Le

Resna beseda.

(Piše poslanec dr. Verstovšek.)

Zadnji mesec so razpravljali razni, tudi neslovenski listi o usodi deželnega zbora štajerskega. — Uvodni članki čeških listov so utemeljevali zahteve štajerskih Slovencev po delitvi deželnega šolskega sveta in so smatrali postulat o samostojnem kulturnem svetu za povsem upravičen. Poslanci S. K. Z. so mirno in pripravljeni čakali, če bi bilo potreba zastopati v odločilnem trenutku stališče spodnještajerskega slovenskega ljudstva. Nemški graški listi so kratko, toda jasno registrirali obupno stanje nemških prenapetosti v deželi. Slovenski liberalci so pa nam padli v tem važnem trenutku zopet za hrbet in prodali to že staro stališče štajerskih Slovencev nemškemu šovinizmu v Gradcu. Kakor najeti izdajalci so začeli pisati v „Slov. Narodu“ o glavnih točkah naših zahtev, kakor da bi ne obstojale za vse Slovence, temveč le za poslance S. K. Z.

V resnem času smo! Po celem Spodnjem Štajerju se pri vseh volitvah najdejo omahljivci, ki se vdinjajo nemškutarstemu pritisku. Po mojem mnenju tega ni več toliko kriva neizobrazba našega volilca, temveč slabi vzgledi, katere dajejo naši inteligentiki liberalnega kalibra iz samega srda nasproti našim politikom. Slabi zgledi, katere nam daje slovensko časopisje, kakor na primer „Narodni List“ in posebno „Slovenski Narod“, morajo v priprostem človeku omajati še trdno vero v zares odkrito domoljubje in narodno zavest naše inteligence. Kar piše „Slovenski Narod“ o štajerskih razmerah, presega že vse meje. In če je še narodnega čuta v naših štajerskih rojakih brez razlike političnega mišljenja, se morajo zgražati nad takimi izrodkami izdajstva, ter skrbeti, da se s takim slovenskim listom pomete na Štajerskem. Podpisal sem se, da zlije lahko „Slovenski Narod“ svojo gnojnico na mene, kakor hoče; toda odkrito povem, če se pride par takih bedastih spisov v tem listu, ki škodujejo najbolj našemu narodnemu življu, ki je že tako nepopisno ogrožen, bomo primorani kot štajerski Slovenci, kot rodoljubi in pospeševalci vsega narodnega napredka, kot boritelji narodni, začeti sveti boj proti takemu listu, ki nam Štajercem v tej huđi borbi toliko škoduje. Prepričan sem, da bomo našel povsod odmeva, pri rodoljubih vseh stanov, brez razlike strank in političnega mišljenja. Ta-

kar nosi politično-strankarski pečat, kar obeta hipni uspeh kaki stranki, le to se vpoštevaj, le to kaj velja, vse drugo se prezira in sumniči. Naše časnikarstvo v tem ni boljše. Leta 1910 je „Zgodovinsko društvo“ izdalo obsežno knjigo „Trg Središče“ (XIV, 594 str.). O pisatelju in knjigi sodi nemški list „Zeitschrift des H. V. t. St.“ (1910, 3.—4., str. 250): „Trotz seiner anderen beruflichen Arbeiten hatte er im Laufe von zwei Jahren ein Werk geschaffen, das anderen Ortschroniken zum Muster dienen kann.“ Domači štajerski listi so knjigo kratko omenili, ljubljanski „Slovenec“, ki sicer ima prostora dovolj za reklamo raznih nemških knjig, jo je vključil opetovani prošnji — trdovratno ignoriral, enako drugi ljubljanski listi, izvzemši dva ali tri („Čas“ in „Ljubljanski Zvon“). Dasi je središka občina odkupila 500 izvodov, je društvo pri tej knjigi izkpravalo. Iz lastne inicijative se je oglasil — strmite — eden edini naročnik, izmed tistih, ki jim je društvo samo doposlalo knjigo, pa nekateri niso vrnili knjige in ne vposlali denarja.

Slično pesem bi znali peti tudi drugi domači zgodovinarji.

Navedimo še drug vzgled, kako naše časopisje podpira domačo zgodovino. Leta 1906. je društvo izdalo II. zvezek „Zgodovinske knjižnice.“ Knjižica se je tiskala v celjski Zvezni tiskarni, a takratna, v isti tiskarni izhajajoča „Domovina“ je — vključ prošnji niti omenila ni. Tisek je društvo plačalo, knjižica pa še sedaj leži in dela napotje v prostorih „Zgodovinskega društva.“ Ravno s tem zvezkom je hotelo društvo opozoriti naše širje občinstvo na prazgodovinske izkopine, po katerih tako hlastno segajo Nemci. A kdo se pri nas briga za „stare lonce“!

Društvo je izdalo še tudi neko drugo krajevno kroniko. Za nagrado so še tisti inteligentiki dotičnega kraja, ki so prej bili udje, s posojilnico vred društvo odrekli vsaj delno podporo, v kljub temu, da je kritika knjižico pohvalila.

Društvo bi naj zdrževalo muzej, arhiv, knjižni-

ko propadel še ni slovenski Štajer, da bi se zamogel strinjati z izdajalskim početjem nekaterih dopisunov in mazačev „Slov. Naroda.“

Zgodovinska upravičenost glavnih zahtev štajerskih Slovencev.

S slastjo ponatisnejo vedno graški nemški listi vse napade „Slovenskega Naroda“ na najvažnejše gibanje Spodnjega Štajerja. Vsakdo pač ve, kateri le pozna nekoliko zgodovino štajerskega narodnega življenja, da so zahteve, ki smo jih spravili poslanci S. K. Z. v ospredje, namreč zahteve po lastnem kulturnem svetu in delitvi deželnega šolskega sveta, stare. Te zahteve niso naša izmišljotina ali sad kake prenapetosti; nastale so same v Slovincih, podale so jih neznosne razmere na Spodnjem Štajerskem. Ljudstvo jih je stavilo že skoro pred pol stoletjem na ljudskih taborjih.

Tedaj se je mogoče še smatralo te zahteve za nekaj idealnega. Dr. Jože Vošnjak še živi; on naj govori o teh zahtevah svoje dobe. Mi se moramo baviti s sedanostjo. Položaj pa je vsled vedno hujšega pritiska od slovenskega zastopstva v deželi postal tak, da sta ti dve točki postali važni postulat, katerega je začela uvaževati vlada, katerega se pa boji tudi nemštvo. Gospoda, mislite, da je delitev obrtnega nadaljevalnega šolstva na Spodnjem Štajerskem tako brezpomembna? Ali mislite, da je namestitev slovenskega tajnika pri kmetijski družbi bila samo zato dovoljena, da bi dobili kakoga nezrelega ali nesposobnega človeka za tajnika? Ali mislite, da se je izločilo nemško šolstvo Spodnjega Štajerja od slovenskega samo radi Nemcev? Več sličnih pojavov lahko zaznamujemo, ki so le početki za lažje priprave do samostojnosti južnega dela dežele. Sedaj, ko se je zopet storil korak naprej v boju za dosego že tako starih zahtev in ciljev, si pa upajo oglašati kupljeni izdajalci graške nestrpne klike, da oslabujejo dejanski položaj z obrekovanjem slovenskih zadev v „Slovenskem Narodu“, katera so le voda na mlin nemškemu listu v Gradcu.

Kmetijska družba — samostojni slov. kulturni svet.

Vsi napadi na slovenske zahteve so po načrtu izdelani! Ko so pisali večji nemški listi o zahtevi samostojnega slovenskega kulturnega sveta, kar je prišlo gotovo v vladne kroge, se oglašajo brezimnik v „Slov. Narodu“ in na ves glas brani kmetijsko druž-

co, vodilo izkopavanja, izdajalo knjige — za božji lon. Deželni odbor daje po 400 K podpor na leto, državna podpora je leta 1910. izostala, pač pa je za knjigo „Trg Središče“ učno ministrstvo dalo 300 K. Nekaj posojilnic daje leto za letom majhne podpore, a vse te podpore ne znesejo toliko kron, kolikor nemška društva dobijo tisočakov. Mariborsko nemško muzejsko društvo je n. pr. že pri ustanovitvi dobilo kar 10 tisoč kron na razpolago, povrh lepe prostore zastonj; naše društvo je nabiralo denarje za muzejski sklad z bloki po 10 vin. A brezvspešno; pri nas se rajši denar — domovini v čast — zapije!

Kje so pa duševne moči! Za marsikoga bi bilo pametnejše, da zbira zgodovinsko in narodopisno blago, kakor da trati čas s plitvimi in brezpomembnimi dopisi v časopisje. Navedimo zopet konkreten vzgled. Neki gospod je zbiral starine in skušal kopati za naše društvo. Zato ga je dopisnik v „Narodnem Listu“ osmešil, da kopa „Atilov grob“!

V nekem spodnještajerskem trgu sem nedavno spoznal priprostega tržana-obrtnika, po mišljenju Nemca. Čudil sem se, kako fin čut ima ta mož za historične in umetniške spomine, katere z veliko požrtvovalnostjo zbira za nemške muzeje. Takih mož nam manjka; nismo sicer brez njih, ali premalo jih je.

Veliko zlo je tudi materialistični egoizem. Pred leti si je naše društvo veliko prizadevalo, da bi dobilo neki rimski kamen z napisom. Dotični lastnik, katerega kamen ni stal niti vinarja, je premožen mož brez otrok, povrh se ima za narodnega, ali lakota po denarju ga je nagnila, da je kamen prodal rajši nemškemu grofu, ki seveda več glešta kakor revno slovensko „Zgodovinsko društvo.“ In takih slučajev je nebroj.

Ne čudimo se tedaj, če tuje grabijo naše spominke. Preiskujmo si vest, morda smo sami krivi!

Potrebno je podrobno gospodarsko-politično delo, ali tudi višjih kulturnih ciljev ne smemo pustiti iz vida, zakaj v znanju je moč.

bo v Gradcu. Nemški listi so seveda posneli naročen članek v „Slov. Nar.“ Brezimmniki, na dan z vašimi imeni! Ali ste Vi, gospod Holz, povzročitelj in zaščitnik tega tako ljudomilega poslovanja kmetijske družbe? Naše ljudstvo že samo dobro pozna, kaj je kmetijska družba dolžna storiti za gospodarstvo in kaj da stori za slovenski Štajer. Ali mislite, gospod Holz, da se naj naše ljudstvo zadovolji s tem, če smo po dolgotrajnem boju izvojevali mesto, katero sedaj slučajno Vi zavzimate? Motite se jako! To Vam odkrito povem. Pridobitev slovenskega tajništva je le mali začetek osamosvojitve. Če ste Vi branili kmetijsko družbo v „Slov. Narodu“ ter jo hvalili na vse pretege, je umevno, ker njen kruh jeste in ste plačani uslužbenec. Toda morali bi se podpisati, da se javnost ne bode zamogla sklicavati na članke. Ljudstvo drugače, ceni to hvalo in prišla bode prilika, da se bode ta ljudska volja na primernem mestu povedala brez vsakega ozira na plačane ljudi. Prekličem takoj vse misli, katere imam ravno o Vaši zvezi z omenjenimi članki v „Slov. Narodu“, če delajo za ta, slovenskemu ljudstvu kvarljivi program brezimmniki odkrito, da jih pozna javnost, ker po njih kot osebah bomo tudi lahko cenili njih načelno postopanje o kmetijski družbi.

Vedno se je bičalo od vseh strani, brez razlike političnega mišljenja, da zapostavlja kmetijska družba slovenski Štajer. Iz tega dejanskega stanja se je izcimil samoposebi klic po lastnem slovenskem kulturnem svetu. Od nekaj se je opazalo, da dela kmetijska družba zgolj za Zgornji Štajer in srednji del dežele, poznamo tudi vsled tega vsi veliko večji napredek gospodarstva v teh delih dežele nego pri nas; sedaj pa si upa brezimmnik zastopati stališče, koliko da stori kmetijska družba za Spodnji Štajer. Drobničnice nam pripadajo kakor beračem; v zadnjih letih je nekoliko bolje vsled javnega pritiska.

Ali ste že pozabili, slovenski delegatje, na zadnji občni zbor kmetijske družbe? Ali je pričakovati od takega zastopstva, kakor ste ga spoznali, objektivnega poslovanja in nepristranske odločitve? Hitro vse pozabijo naši liberalci, da si upajo pisati brezimmno v „Slov. Narodu“: „Ali naj še nas podpira kmetijska družba, ker jo (oziroma tajnika Holza) napadamo?“ Ti plačani hlapei „Slovenskega Naroda“ se še čudijo, da Slovencem nekaj daje nemški sodeželan.

Glede kmetijske družbe moramo biti vsi enega mnenja in imeti za bodočnost le eden cilj pred očmi: Snujmo mogočne podružnice, skrbimo, da bodo delovale, dregajmo, da dobimo kot davkoplačevalci tudi primerne svote za povzdigo gospodarstva, ojačujmo se po podružnicah, ker njih skupina mora biti podlaga samostojnemu slovenskemu kulturnemu svetu na Spodnjem Štajerskem. To je ena glavnih točk našega slovenskega programa na Štajerskem! Na podlagi tega gospodarskega programa pa moramo iti preko glav vseh plačanih zagovornikov sedanje kmetijske družbe!

(Konec prih.)

Politični pregled.

Odkritje cesarjevega spomenika.

V Karlovi h varih so dne 28. avgusta odkrili cesarjev spomenik.

Cesar

se bo vrnil iz Ischla v Schönbrunn dne 8. septembra zvečer.

Preosnova avstrijskega kabineta.

„Samostatnost“ poroča iz Dunaja:

Kljub vsem dvomom se pripravlja Gautsch na rekonstrukcijo kabineta. Ministri in vodje ministrstev Marek, Widmann, Röhl in Mataja bodo odstopili. Kot češki minister pride baje dr. Fiedler, ki bo prevzel ministrstvo za javna dela. Istočasno se bo izločil iz kompetence trgovskega ministrstva vodocestni urad in prideljen ministrstvu za javna dela. Kot drugi češki minister bo baje imenovan neparlamentarac. Poljaki bodo obdržali železniško ministrstvo, med tem ko ostane justični minister dr. pl. Hohenburger na vsak način na svojem mestu. Kandidatura dr. Fiedlerja je baje edina ovira, da ne more dr. Kramar aspirirati na predsedstvo enotnega Češkega kluba. Baje ni za to kandidaturo med Čehi večine.

Gessmannov odstop.

V nemško-liberalnih krogih se potrjuje vest, da se bo Gessmann odpovedal vsemu političnemu življenju. Položaj je še nejasen in se bo razjasnil, ko se bo sešel prihodnji nižjeavstrijski deželni zbor.

Poljski kat. shod v Pžemyslu.

V nedeljo dne 27. avgusta je bila v Pžemyslu slovesna otvoritev poljskega katoliškega kongresa. Zbralo se je nešteto odposlanstev najrazličnejših kat. zvez in organizacij. Celo poljska delavska društva na Westfalskem so poslala svojega odposlanca. Glavnega otvoritvenega zborovanja se je udeležila nešteta množica poljskih katolikov, zastopana so bila vsa oblastva, tako so prišli kot zastopniki istih deželni maršal grof Badeni, namestnik deželnega glavarja, vladni svetnik dr. Grodzicki in razni cerkveni dostojanstveniki. Bilo je prisotnih do deset škofov. Tudi poljsko

plemstvo je bilo zastopano mnogoštevilno. Poleg poslancev pa je bilo še mnogo zastopnikov različnih konzistorijev, nekateri celo iz ruske Poljske in iz Prusije.

Pred zborovanjem so zapeli Mickiewiczovo himno „Mati Božja“, nakar je kot prvi govoril pžemyslski škof Polczar, ki je v ognjevitih besedah bičal mednarodnost socijev in njih čednih bratcev liberalcev, ki so zlasti v zadnjem času razvili zelo obširno protiverško propagando. V daljši razpravi je dokazal, kako velik je napredek katoliške misli zlasti v zadnjem času. Posebno letos, ko so katoliki večkrat pokazali z velikimi manifestacijami, je bilo jasno dejstvo, da prodira katoliška ideja vedno bolj.

Predsedništvo kongresa je bilo izvoljeno sledeče: častni predsednik: grof Stanislav Tarnowski; predsednik: knez Ladislav Sapieha, predsednik kakovske akademije znanosti. Ostalo predsedništvo je: deželna poslanca Laskovski in Jedrzejowicz, član gosposke zbornice Gorayski, soproga deželnega glavarja Bobreynska, kneginja Czastoryska, predsednik krščanskih delavskih organizacij P. Godlewski in rektor Iwowska politehnike prof. Zhullil.

V nadaljnjih govorih se je razpravljalo vprašanje ženskega varstva. Obširna so bila izvajanja o prenovitvi katoliških organizacij v Galiciji. Sklenila se je tudi resolucija, da se vsa katoliška društva začasno vzdržijo vsake politike. Nadalje se je sklenilo, stopiti v najokžjo zvezo z avstrijsko katoliško unijo.

Velevažen kongres, ki se je končal dne 28. avgusta 1911, zvečer, je med drugimi pozdravil tudi še cesar.

Katoliško vsenčilišče

zahtevajo holandski katoliki. Katoliško časopisje zahteva z vso odločnostjo, da država v doglednem času ugotovi upravičeni zahtevi katoliških Holancev. Univerza naj bi stala v najbolj katoliškem mestu Holandske in bila pod nevladnim nadzorom holandskih škofov. In zbrali so tudi že precejšnjo svoto kot vseučilišni fond. Katoliška misel prodira na Holandskem očitno.

Koliko je republik?

Pariški list „Gaulois“ piše:

V Evropi je sedaj pet republik: Portugalska, Francoska, Švica, Andora in San Marino. Poslednji dve sta zelo mali državi. V Afriki je samo ena republika, Liberia, katere prebivalci so sami črnci. V Aziji in Avstraliji ni držav, ki bi imele republikansko državno obliko. V Severni in Južni Ameriki je več republik, ena največjih so Združene države, in najmanjša je Costa-Rica s 320.000 prebivalci. Vseh skupaj je sedemnajst. Vseh republik na svetu je torej 23, v katerih živi 160 milijonov prebivalcev.

Kitajsko.

O prebivalstvu Kitajske podaja „Memorial Diplomatique“ na podlagi vspehov zadnjega ljudskega štetja poročila, iz katerih je razvidno, da šteje Kitajska 461 milijonov prebivalcev. Potemtakem ima Kitajska več prebivalcev nego vsa Evropa.

Na delu.

Minula nedelja nam je zopet dokazala marljivost naših organizacij. V okolici mariborski smo imeli dve prireditvi, v Hočah in v Št. Ilju. Okoličansko ljudstvo je začelo obračati hrbet mestni gospodi, in se polagoma z velikim zaupanjem zateka h katoliško-narodni organizaciji.

Hoče.

Nepričakovano lepo se je obnesla narodna slavnost, ki jo je priredilo v nedeljo 27. avgusta naše bralno društvo. V Hočah nismo navajeni na tako dobro uspele prireditve. Gostje so prihajali od vseh strani; mariborski Orli so se pripeljali na okinčanem vozu; celo iz daljne Jarenine se je pripeljal pevski zbor na štirih vozovih. Mnogo odličnih gostov je bilo navzočih, med njimi državna in deželna poslanca dr. Korošec in dr. Verstovšek in naš organizator dr. Hohnjec. Veselica se je vršila v prostorih Rojkove gostilne.

Po končani igri smo hiteli vsi na prostor pred cerkvijo, da vidimo nastop mariborskih Orlov. Vse je z napetostjo pričakovalo telovadce, kajti pri nas v Hočah smo navajeni, da nam včasih samo „fajerber“ zakliče svoj hripavi „hajl.“ Nismo se varali, nastop Orlov nas je presenetil. Pod vodstvom načelnika br. Simoniča so izvajali vrli fantje proste vaje, skupine in vaje na bračljii tako lepo in dovršeno, da je množica ljudstva živahno pozdravljala telovadce. Nastop Orlov je napravil na občinstvo izredno dober utis. Naj bi Orli vedno radi zahajali v mariborsko okolico in marsikateri fant, ki sedaj ob strani gleda našo organizacijo, se nam bo pridružil.

Po telovadbi se je razvila prava domača zabava. Donele so po slovenskih Hočah lepe narodne pesmi, vrstili so se govori, „Slovenska Straža“ pa je dobila pri licitaciji torte lepe kronce.

Ob 9. uri zvečer so se Orli odpeljali nazaj v Maribor, drugi gostje pa so še vstrajali dalje v prijatni družbi.

Hoče še niso videle take veselice. Upamo, da bomo po sličnih prireditvah naše Hoče spremenili res v močno narodno trdnjavo. Vspeh slavnosti se že kaže: Naši fantje si v kratkem ustanove svojega — Orla.

Sv. Tomaž pri Ormožu.

V nedeljo dne 27. avgusta se je vršilo pri nas gospodarsko zborovanje, katerega se je udeležilo zelo lepo število gospodarjev in mladeničev.

Predaval je nadrevizor gospod Vlad. Pušenijski o razdolževanju, razkosevanju kmečkih posestev, o draginji in položaju kmeta ter nazadnje osvetlil zahratno agitacijo proti krasno se razvijajoči kmečki hranilnici in posojilnici, ki izkazuje tekom trimesečnega obstoja že 119 vlagateljev, ki so vložili okrog 50.000 K. Ker se nasprotniki poslužujejo nepostavnih sredstev in na nezadružen način postopajo, bo treba trgovsko sodišče opozoriti na „hišne“ liberalne zahtevke.

St. Ilj v Slov. gor.

Lepa slavnost se je obhajala v nedeljo dne 27. avgusta v našem St. Ilju. Nebo samo, ki je bilo prejšnji večer solzato, se je smejalo nad našo lepo obmejno faro. Lepi slavolok, okinčana pot od župnišča do cerkve in plapolče zastave na stolpu so že zgodaj jutraj oznanjale, da mora zopet nekaj posebnega biti v našem St. Ilju. No, saj smo zopet pokazali, da še katoličani in Slovenci niso tukaj izumrli in tudi še tako hitro ne bodo.

Ob 2. uri popoldne se je blagoslovila zastava naše Marijine dekleške družbe. Videti bi morali to lepo procesijo belo oblečenih in okinčanih mladih deklet, ki se je vila iz župnišča v cerkev, poslušati bi morali navdušujoč, v srce segajoč govor častitega gospoda Janeza Kalana, gledati bi morali natlačeno polno cerkev navdušenih poslušalcev in vsak bi vzkliknil: „St. Ilj še ni zgubljen!“

Zastavo je blagoslovil častiti gospod dekan jareninski, posebni prijatelj St. Ilja. Asistirali so mu štirje duhovniki, med njimi tudi častiti gospod župnik slovenjgraški gospod Alojzij Čizek. Kumica je bila velevrla gospa Marija Bauman iz St. Ilja. Cele dve uri je trajala slovesnost.

Tudi zastopnice Marijinih družb iz Jarenine, St. Jakoba, iz Svečine, iz Maribora in celo iz daljne Kamnice smo videli pri svečanosti.

Po slovesnosti v cerkvi pa je vse hitelo v Slovenski dom, kjer je poučno predavanje otvoril domači gospod župnik in pozdravil gospoda Kalana iz Ljubljane. Ta je govoril že četrtočkrat ta dan. Razpravljal je v poldrugo uro trajajočem govoru o izobrazbi, o značaju, o ljubezni do domače grude in o treznosti. Akoravno je tako dolgo trajala slovesnost v cerkvi, ga je vendar občinstvo z napeto pozornostjo poslušalo. Slišali smo že veliko govornikov, a tako poljudno in ob enem tako za ljudi zanimivo še nismo nikogar slišali govoriti. To je res govornik za naše ljudstvo. Spontano in navdušeno so mu ploskali poslušalci na koncu. Niti eden ni odšel med govorom. Bili bi ga še gotovo par ur radi poslušali, akoravno so ga nekateri že četrtočkrat ta dan poslušali. Njegovih nauk se bomo držali, tudi glede treznosti, ker ni nič preveliko zahteval. Nemčurskega piva in pa nesrečnega žganja se ne bomo dotaknili, saj imamo vina dovolj, posebno ker bo letos dobra kapljica.

Sv. Jurij ob Ščavnici.

Nedeljska prireditev je krasno uspela. Igra je splošno ugajala. Prosta zabava je bila zelo živahna. Kot govornik je nastopil urednik Kemperle. Obširnejše poročilo sledi.

Raznoterosti

Škofijska sinoda. V ponedeljek dne 28. avgusta popoldne ob 4. uri se je v Mariboru pričela napovedana škofijska sinoda. Veličastna procesija, v kateri so se med glasno molitvijo himen in psalmov duhovniki, oblečeni v korok z rdečo stolo in biretom — 233 po številu — pred svojim nadpastirjem pomikali iz škofijske palače skozi Stolno ulico v cerkev svet. Alojzija, je napravila mogočen vtis na vse udeležence in na vernike, ki so se bili zbrali na ulici. V Alojzijeve cerkvi so prevzeli nadpastir najprej poklicali na pomoč Sv. Duha za sinodalna posvetovanja, podelili blagoslov z Najsvetejšim ter otvorili zborovanje s prišrčnim pozdravnim govorom, v katerem so povdarjali namen pričujoče sinode, namreč razglasitev važnih papeževih odlokov in škofijskih dolob, in duhovno preobnovitev vse škofije, dušnih pastirjev in drugih vernikov. Nato so bili določeni funkcionarji sinode, predsedniki štirih odsekov so prejeli stvarino za svoja posvetovanja in vršila se je volitev izpraševalcev za novomašnike in za bodoče župnike, kakor tudi svetovateljev v dušnopastirskih zadevah. Odposlani so bili tudi vdanostni brzojavni svetemu očetu, cesarju, drž. tajniku svetega očeta, solnograškemu nadškofu in apostolskemu nuneju na Dunaj, na kar je bilo zborovanje zaključeno ob 7. uri na večer. — V torek jutraj ob 7. uri se je pričela prva slovesna seja s pontifikalno sv. mašo, s sinodalnimi molitvami in s pretresljivim sinodalnim govorom prevz. nadpastirja o predmetih krščanske ljubezni, ki jo naj goji katoliški duhovnik. Na to so vsi duhovniki obnovili izpoved vere in prisego zoper novodobne krive nauke, in prejšnji dan izvoljeni funkcionarji so bili potrjeni in zapriseženi. Sestavilo se je tudi škofijsko duhovno sodišče, in prebrana je bila konstitucija o starosti prvoobhajancev, kar je trajalo čez 12. uro popoldne. — V popoldanski kongregaciji (od 4.—7. ure) je imel g. celjski opat prvo premišljevanje o duhovskem poklicu, na kar so prevz. nadpastir dali prebrati prav prijazne odgovore, ko so došli na vse prejšnjega dne

odposlane brzojave. Potem se je brała poleg drugega konstitucija o strokovnih zvezah. V sredo zjutraj je bilo sv. opravilo za vse rajne škofo in duhovnike Lavantinske in druga slovesna seja. Sinoda bo zborovala do petka zjutraj.

Iz duh. službe. Častiti gospod novomašnik Ignacij Brvar je nastavljen kot kaplan na Črnigori.

Iz šole. C. kr. okrajni šolski svet za okolico Celje je glede inšpekcije, ki se je vršila dne 23., 27., 28. in 29. marca od strani c. kr. okrajnega šolskega gospoda nadzornika, izrekel pohvalo in priznanje učitelstvu na zasebni dekliški šoli šolskih sester v Celju. — Na enorazrednici v Orešju pri Brežicah je razpisano definitivno mesto voditelja. Šola je v drugem krajevnem razredu. Prošnje do dne 23. septembra. — Na petrazrednici v Artičah je razpisano mesto definitivnega učitelja. Šola je v tretjem krajevnem razredu. Prošnje do dne 23. septembra.

Zvišanje tobačnih cen na Ogrskem. Na Ogrskem so tudi zvišali tobačne cene, toda to zvišanje ni prineslo erarju pričakovanih dohodkov. Nasprotno so beležili letošnji dohodki samo v juliju dva milijona manj kot lanskega leta.

Taki so. Dr. Boris Zarnik je bil imenovan pred kratkim za podpravatelja zoologičnega inštituta na vseučilišču v Würzburgu. Ob tej priliki je „Grazer Tagblatt“ napadel bavarsko vlado, češ, kako da mora imenovati na tako mesto človeka, ki je slovenski nacionallec. V odgovor nato je dobil „Grazer Tagblatt“ od dr. Zarnika dolgo pismo, ki z bengalleno lučjo osvetljuje „ultra-narodnjaštvo“ naših liberalcev in radikalcev. Dr. Boris Zarnik je bil eden glavnih radikalnih bojnih klicateljev, med ustanovitvi radikalne struje in že od nekdanjega ideal radikalnih rekrutov. Sedaj ta radikalni polbog v pismu na „Gr. Tagblatt“ sicer priznava, da je sin slovenskega politika, toda zatrjuje, da ni bil nikoli „slovenski nacionallec.“ Če čitamo nekoliko med vrstami, lahko rečemo, da dr. Zarnik v tem pismu zatajuje svojo materinščino, povzdiguje nemštvo in nemško znanost in čuti celo neko neprijetnost, ker je sin slovenskega naroda. In ta dr. Zarnik je bil tudi sodružnik „Slovenskega Naroda.“ To opravičuje sedaj s tem, da pravi, da je hotel „povzdigovati naše znanosti.“ To spravlja v čudno luč njega, pa tudi liberalno glasilo, ki po tej izpovedbi služi včasih tudi za „povzdigovanje mož nemške znanosti.“ Videti je, da sta dr. Zarnik in „Slovenski Narod“ eden drugega vredna. Vedno in povsod vidimo enako sliko: liberalci nima nikake značajnosti in nič močnatosti. Kakor več nese, to se pa je.

Brez ponosa. Navzlic ponižnemu in žalostnemu pismu, ki ga je poslal dr. Zarnik „Grazer Tagblattu“, se ta še ni pomiril in rolni naprej proti bavarskim oblastem, ki so ga poklicale na sedanje mesto. Čeprav se je dr. Zarnik potajil in se vdinjal, ga Nemci vendar ne marajo in prihajajo z novimi moralnimi zaušnicami. Pa tako ravnanje v hlapčevskih naravah slovenskih liberalcev ne zbudi nikakega odpora. Čim bolj ga Nemec tepe in tlačani, timbolj se mu vsiljuje in klečeplazi pred njim. Prepričani smo, da dosedanje lekcije dr. Zarnika ne bodo prav nič zbrile in bo on, sin Zarnika, govornika iz slovenskih taborov, skrbel še nadalje za „povzdigovanje mož nemške znanosti.“ Žalostna nam majka, ko imamo tako liberalno inteligenco.

Obmejno delo na Štajerskem in „Slovenski Narod.“ V Mariboru bivajo nekateri mlečnozobni fantje, ki imajo še mokro za ušesi in menijo, da rešujejo domovino, če zahtevajo po „Slov. Narodu“ in skušajo prepričativsako najboljšo akcijo merodajnih krogov, ki delujejo ob meji. Dasi ravno ve vsakdo, da niti en liberallec ne gane s prstom v mariborskem okraju, si vendar upajo ti otročiči v „Slov. Narodu“ blatiti moze, ki se edini brigajo za narodne zadeve. Sedaj ko je napeljana vsa zadeva glede Ciršaka, ko so po dokončanih predpripravih že sklicani seji občinskih zastopov v Ciršaku in v Slivnici ob Muri, se začnejo ti lumpje zaganjati v nas, češ, da bi mi bili kaj zaprečili. To delajo namenoma ti sleparji, samo da le škodujejo celi akciji, ki je ostala do sedaj tajna. Ti ljudje ne presodijo ničesar, koliko je treba premagati ovir, predno se posreči tako podjetje. Če bi se poznalo tega brezimnega dopisuna, ga lahko vsak prime za ušesa, ker škoduje z zlobnim namenom stvari. Mi nečemo iti to pot. Ali naj objavljamo vse predpriprave, vse dopise s Cirilovo družbo, pogovore z gospodom predsednikom, posvetovanje glede štabve, s ališče obeh občin itd. Saj vendar niste nori, vi mariborski škrici, da mislite, mi vam bomo dali v pogled v tako delo. Saj ne znate molčati, ker ste premalo resni! Ne vtikajte se pa v zadeve, ki vas nič ne brigajo, katerim pa vi le škodujete!

Štajersko.

Maribor. Pogreb č. g. P. Krizologa Špura se je vršil v soboto 26. avgusta ob 4. uri popoldne od francišanske cerkve na mestno pokopališče. 20 č. duhovnikov in velika množica ljudstva se je udeležila pogreba, ki ga je vodil vlč. g. gvardjan P. Severin.

Maribor. Jožef Mesarič, mizar, in 15letni lončarjev sin Heričko v Mariboru, sta v soboto dne 26. avgusta zvečer pregledovala neki samokres. Ker pa nista vedela, da je isti nabasan, se je naenkrat v roki Herička samokres sprožil in krogla je zadela Mesariča v prsa in ga ranila na pljučah. Mesariča, kateri je smrtno nevarno ranjen, so odpeljali takoj v bolnišnico.

Študenti pri Mariboru. Tukajšnje katoliško slovensko izobraževalno društvo priredi prihodnjo nedeljo dne 3. septembra vrtno veselico pri domačinu gospodu Šauperlu. Somišljeniki, pridite mnogoštevilno! Za zabavo je vsestransko preskrbljeno. Na sporedu je poleg drugega tudi gledališka igra, godba, šaljivi ribji lov, licitacija gosi in petelina, boj s konfeti in še mnogo drugega! Somišljeniki iz mesta in dežele pridite mnogoštevilno! Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo novih knjig, ki jih knjižnica našega izobraževalnega društva tako željno pričakuje, se preplačila hvalno sprejmejo. Vstopnina je 20 vin. za osebo. Začetek ob 4. uri popoldne. K obilni udeležbi vabi — odbor.

Slivnica pri Mariboru. Tukajšnjemu posestniku Jožefu Kolmanu je ukradel dosedaj še neznani tat suknjo in telovnik s srebrno uro z niklasto verižico. V suknji je bila lepa usnjata listnica, rujave barve s štirimi predali, in ima zunaj na voglu velik pečat. V listnici je bilo 150 K in sicer: 6 bankovcev po 20 kron, in trije po 10 kron; nadalje sta bila v listnici dva računa mariborskega trgovca Pachnerja in Vince-tiča. V suknji v zunanjem žepu so bili tudi lepi novi naočniki, ki so bili v patronu, na katerem je še ime dunajske tvrdke Fritsch. Naočniki so vredni 6 kron, ura je v krožku iz ribje kosti, vredna 20 K, suknja je temno-sive barve, vredna 10 K, telovnik temno-rujave barve z zelenimi rižami, vreden 6 K; listnica je dolga gotovo približno 20 cm, široka približno 14 cm, pečat na voglu kot monogram ima konja in dve veliki črki, listnica je vredna 10 K; skupna vrednost je torej čez 200 K. Te reči so bile ukradene v nedeljo dne 27. avgusta, dopoldne ob 11. uri na hotinjskem polju ob cesti, ki vodi iz vasi Dravskega polja proti postaji Hoče in za železnico v Maribor. Če se komu posreči omenjene reči zaslediti, se prosi, naj takoj javi c. kr. orožništvu, ter bo dobil lepo nagrado. Prosi se tudi uradništva drugih listov, da to ponatisnejo.

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Anton Kramer, tesarski pomočnik pri gospodu R. Glaserju, je padel pretečeno soboto pri Sv. Lovrencu nad Mariborom na neki novi stavbi od drugega nadstropja v klet, kjer je težko ranjen in nezavešten obležal. Kramerja so takoj odpeljali v mariborsko bolnišnico.

Konjice. Ko so bile pri nas vojaške vaje, je silno neprejetno in mučno uplivalo, da je šlo komaj 10 vojakov v cerkev. Ali je to vzgoja? Merodajne faktorje resno opozarjamo, da skrb za verstvo moštvu.

Mozirje. Ker me že dalje časa sumničijo nekatere osebe, da sem jaz dopisnik vseh člankov, ki jih prinašajo naši listi iz Mozirje, ali da sem deloma vsaj v zvezi z dopisnikom, izjavljam tem potom, da nisem pisal teh člankov in tudi nisem v nobeni zvezi z dopisniki. Toliko v pojasnilo. Mozirje, dne 28. avgusta 1911. Anton Lekše. (Potrjujemo. Op. ured.)

Novatišta. V nedeljo 10. septembra se vrši pri nas po rani maši shod S. K. Z. v cerkveni hiši. Govorit pride poslanec dr. Verstovšek.

Ljutomer. Slov. pevsko društvo v Ljutomeru naznani, da se prične koncert v nedeljo 3. septembra ob pol 5. uri popoldne. S tem je omogočena uporaba vlaka, ki prihaja v Ljutomer ob 4-19.

Cirkovce. Nj. ekselence, premilostljivi knezoškof bode na praznik (8 sept. rojstva Marija Devica) posvetili novo župnijsko cerkev in veliki altar in blagoslovili novo pokopališče. Drugi dan, t. j. 9. sept. pa bodo delili zakrament sv. birme in imeli kanonično vizitacijo.

Bočna. Na praznik 8. sept. t. l. je po rani maši ob pol 8. uri zjutraj v stari šoli shod S. K. Z. Poročal bodo drž. in dež. poslanec dr. K. Verstovšek.

Šmartno ob Dreti. Dne 8. sept. t. l. je po pozni maši ob pol 12. uri shod S. K. Z. pri g. Rajten-u. Govorit bode dež. in drž. poslanec dr. Verstovšek.

Od Savinje. Tu se klati po župniščih neka ženska, ki trdi, da je pogorela iz Tcharja, da išče sivečega brata, ki pa da je odšel v Ljubljano itd. Tako izabja denar. Pozor pred njo. Doma pa je bila, kakor pravi, prej nekje pri Ptuih.

Sv. Frančišek na Stražah. S. K. S. Z. za Spodnje-Štajersko priredi dne 10. septembra ob 4. uri popoldne v prostorih gospoda Martinovca veselico. Vspored je sledeč: 1. Pozdrav. 2. „Trije tički“, burka v dveh dejanjih. 3. „Lepa naša domovina“, poje domači moški zbor. 4. Govor državnega poslanca dr. Karol Verstovška. 5. Ustanovni občni zbor katoliškega bralnega in izobraževalnega društva. 6. Prosta zabava. Vstopnina: sedeži 80 h, stojišča 40 h; otroci plačajo polovico. Ker je čisti dobiček namenjen za knjižnico novoustanovljenega bralnega društva, se prosi mnogoštevilne udeležbe.

Iz ormoškega okraja. Pred kratkim sta se oglasili dve častiti šolski sestri iz Maribora v okrajni posojilnici in prosili za kak milodar za vzdrževanje šol v Mariboru. Šolske sestre vzdržujejo namreč v Mariboru celo vrsto šol, med temi tudi slovenski šolski vrtec in slovensko ljudsko šolo za dekleta. V pisarni se nahajajoči gospod — menda vemožni gospod tajnik Grivec — pa je častiti sestri odurno zavrnil: „Idita k „milijonarju“ dr. Korošcu v Maribor, ki se vozi z avtomobilom!“ To netaknost mora vsak količkar izobražen človek obsojati radi tega, ker imajo posojilnični uradi značaj javnih uradov, v katerih je navada, da se z ljudmi uljudno postopa, obsojati se mora, ker je bil naperjen proti izobraženim redovnicam, kojih samostan je marsikateri liberalni učiteljici omogočil študije, obsojati pa se mora še tembolj, ker je tudi trditve sama le izliv liberalnega zavijanja. Kdo pa vzdržuje okrajno posojilnico v Ormožu? Katoliško-narodni kmetje iz okraja. Če bi bila navezana na hranilne vloge ormoških, svetinjskih in dru-

gih liberalcev, bi tajnik ne zaslužil niti toliko, da bi en teden v letu lahko živel. Vse naše pristaše pa opozarjamo na to, da deluje v Ormožu Ormoška posojilnica, v kateri se ne psuje duhovnikov in redovnic, katera ima tajnika našega pristaša, ki vsaki stranki ljubeznjivo postreže. Ormoško posojilnico, ki je odprava nerednosti iz prejšnje liberalne dobe, vodijo ugledni možje, kakor: Tomaž Korpar iz Oslušovec, deželni poslanec Meško iz Lahonec, M. Ivanuša iz Huma in drugi. Vsi okoličani si bomo postopanje ormoških liberalcev o priliki državnozborskih volitev in v zgoraj navedenem slučaju zapomnili.

Tinje. Dne 26. avgusta 1911 je prišel Ivan Godec, težak na Tinjah, pri mlatenju z desno roko v mlatilni stroj, kateri mu jo je takoj zmečkal. Vsled zadobljene rane je Godec strašno krvavel, a nihče od sosedov se ni spomnil, da bi poškodovanega Godeca zapeljal k zdravniku v Slov. Bistrico, ali poslal vsaj po zdravnika. Reveža so še le drugi dan popoldne zapeljali v mariborsko bolnišnico, kjer je pa čez dve uri vsled izgubljene krvi umrl. Kako so ljudje neprevidni!

Zadružni teden na Dunaju.

Vse zadrugarje opozarjamo na zadružni teden na Dunaju, ki se vrši v času od dne 19. septembra do dne 23. septembra 1911. Vspored je sledeči:

V torek dne 19. septembra: Konferenca glede zadružne prodaje vina.

V sredo dne 20. septembra: Razna zadružna vprašanja: 1. O likvidnosti zadrug in zvez (referira nadrevizor Vlad. Pušenjak). — 2. Obrestna politika razhajznovk. — 3. Jamstvo revizijskih zvez. — 4. Ali je postavno dopustna določba o prvilih zadrug ali zveze, da se članstvo tekom nekaj let ne sme odpovedati.

V četrtek dne 21. septembra: Občni zbor Splošne zveze kmetijskih zadrug na Dunaju.

V petek dne 22. septembra in v soboto dne 23. septembra: Revizorska konferenca s sledečim dnevnim redom: 1. Zveza kot revizijska oblast. 2. Nalaganje rezervnega fonda. 3. Poneverjenja in njih omejitve, izvzemši revizijo. 4. Razna dvomljiva vprašanja glede pristojbin. 5. Članstvo pri dveh zvezah ob mem. 6. Temeljna načela revizije.

Slovenske zadrugarje pozivamo, da se v obilnem številu udeležijo teh velevažnih zborovanj!

Koroško.

Tolstivrh. Na praznik dne 8. septembra se vrši v gostilni Tolstivrske slatine veselica z igro: „Kmet Herod, ali gorje mu, ki pride dijakom v roke.“ Sodelujejo domači fantje kot igralci in pevski zbor iz Guštanja. Bližnji in oddaljeni Slovenci, pridite v velikem številu!

Kotmaravas. Dne 29. avgusta je umrl v Kortah pri Železni Kaplji prečastiti gospod Rupert Roter, župnik v Kotmarivasi pri Celoveu. Pokojni je bil star še le 35 let. Pobralla ga je tako mladega bela smrt po dolgi, mučni bolezni. Preblagi pokojnik se priporoča duhovnim sobratom v prijazen spomin in pobožno molitev. R. I. P.

Polet „Orlov“ v Petrovče

dne 10. septembra 1911 o priliki občnega zbora Zveze slovenskih mladeničev in ustanovitve Podzveze Orlov za Štajersko.

Dnevni red:

Dopoldne: Ob 8. uri sprejem kranjskih in štajerskih gostov na kolodvoru; pohod k sv. maši; zjutraj; odmor. Ob 10. uri zborovanje v dvorani društvenega doma: občni zbor Zveze slovenskih mladeničev; ustanovitev Podzveze Orlov za Štajersko. Ob 10. uri obed za telovadce; vaja za nastop.

Popoldne: Ob 2. uri večernice. Ob 4. uri javna telovadba: proste vaje, nastop naraščaja, orodna telovadba, moreška, rajalni odhod. Ob 4. uri velika ljudska veselica: godba, petje, srečolov, streljanje na dobitke, cvetličnjak, šaljiva pošta, razni šotori, kavarina itd. itd.

Vstopnina k javni telovadbi: Sedeži: 2 K, 1 K, 60 vinarjev. Stojišča: 30 vinarjev. Naraščaj z izkaznico je vstopnine prost.

Vstopnina k ljudski veselici: 30 vinarjev. Orli v kroju so vsake vstopnine prosti.

Vabimo vse prijatelje naših vrlih fantov, vse naše somišljenike k temu velepomembnemu, prvemu velikemu nastopu Orlov na Štajerskem!

Udeleženci iz Kranjskega se pripeljejo z vlakom, ki odhaja iz Ljubljane 4.50 zjutraj, udeleženci iz Štajerske z vlakom, ki odhaja iz Maribora 5.45 zjutraj. Oba vlaka imata ob 7.43 zjutraj zvezo z vlakom v Savinjsko dolino. Udeleženci torej ne korakajo peš iz Celja v Petrovče, kakor se je pomotoma poročalo v „Straži“ in „Slovenec“, ampak ostanejo na kolodvoru do savinjskega vlaka, s katerim se odpeljejo v Petrovče, kjer je na kolodvoru ob 8. uri zjutraj sprejem. Udeleženci iz Saleške in Savinjske doline pridejo z vlakom, ki odhaja iz Velenja ob 5.44 zjutraj.

Na zdar!

Pripravljalni odbor.

Zahtevajte v gostilnah katoliško-narodne liste Straža in Slov. Gosp.

Mladenci, dne 10. sept. v Petrovče!

Trgovski pomočnik zvest in soliden, zmožen slovenskega in nemškega jezika, dobro izvešan v vseh strokah trgovine mešanega blaga se sprejme pri Francu Vodenik v Sp. Poljčanih, p. Poljčane. 137

Služba organista in cerkvenika se pod ugodnimi pogoji takoj odda. Natančnejša pojasnila daje župni urad Leskovec pri Ptuj. 138

BOLNI na vratu in na pljučah ter astmatiki, ki menite, da je vaša bolezen neozdravljiva, obrnite se na trdko L. Weltsky v Berolinu N., Weissenburgerstr. 79. — Tisoč priznanj je porok velike zdravilne moči. Brošure na zahtevo zastoj!

Odda se takoj lepo stanovanje tik cerkve, obstoječe iz 3 sob, kuhinje, shrambe, kleti itd., najbolj pripravno za kaknega penzionista. Naslov pri upravnistvu „Straža“. 140

Pes, čuvaj, pripraven tudi za mesarijo, jako zanesljiv in zvest se prodaja. Kje pove upravnistvo.

Vage

za vagone, voze (mostne), centimalne, škalo, decimalne, za živino, tablicove in vsake druge vrste za gospodarske in obrtniške namene izdeluje ter priporoča po nizkih cenah

Jos. Kaláb,
tovarna za vage,
Brno, Zidenice Moravsko.
80 slovanska obrt.

Naročite naš list „Straža“.

Dobro rodbinsko kavo

prideži že mali dodatek „pravega“ Francka: s kavnim mlinčkom iz tovarne Zagreb. Le vsled svoje nedosežne izdatnosti in svoje neprekošene kakovosti našel je pravi Franck toli priljubljen sprejem v slehernem gospodinjstvu.

LEK A. THIERRY-BALSAM

ed. 10. izd. z zeleno usmiljeno sestro kot varstv. znamko. Obilnost varovan.

Allein echter Balsam aus der Schatzkammer der Apotheke des A. Thierry in Pregradina bei Teplitz-Saurobrunn.

Vsako ponarejanje, posnemanje in prodaja kakšnega drugega balsama s podobnimi znamkami se sodnijsko preganja in strogo kaznuje. — Nedosežnega uspeha pri vseh boleznih na dihalih, pri kašlju, hripavosti, žrelnem kataru, pri bolečinah v prsih, pri pljučnih boleznih, posebno pri influenci, pri želodčnih boleznih, pri vnetju jeter in vranice, pri slabem teku in slabi prebavi, pri zaprtju, pri zobobolu in ustnih boleznih, pri trganju po udih, pri opeklinah in in izpuščajih itd. 12/2 ali 6/1 ali 1 gr. specialne stekla. K 5 60.

Lekarnarja A. Thierry-a

samo pristno

centifolijsko mazilo

je zanesljivo in nagotovejšega učinka pri ranih, oteklinah, poskodbah, vnetjih, tvorih, otekanju, vseh tujih snoveh, iz telesa in radi tega dostikrat na pravi operaciji nepotrebno. Zdravilnega učinka tudi pri starih ranah i. t. d. 2 dozi staneta 3-60 K.

Naroči se: Lekarna k angelju varihu, ADOLF THIERRY v PREGRADU pri ROGATCU. Dobi se v vseh lekarnah in sicer v Mariboru v lekarni W. A. König.

Slavec prepeva v dobravi

in noči so tako čarobne! Hladni večerni vetrčki si-cer dobro dejejo človeku, vendar pa se mnogo ljudje prehladi, ker niso previdni in ker je njih živčevje slabo. Ako je kdo nagnjen k škodljivemu prehlajenju, naj vživa Fayeve pristne sodenske mineralne pastile, ki so prijetne in osvežujoče in zabranijo škodljivi vpliv večernega hladu. Cena škatljici K 1.25. Dobiva se povsod. Ponaredbe odločno zavrnite.

Generalna reprezentanca za Avstro-Ogrsko W. Th. Guntzert, c. kr. dvorni dobavitelj Dunaj IV-1., Grosse Neugasse 17.

Slikar in pleskar

Prevzamem vsa dela dekoracijske, slikarske in pleskarske stroke, katera izvršujem vestno in po najnižjih cenah.

Mihael Dobrave v Celju
Gospodska ulica 5.

Kje se kupi dobro, po ceni in fino obuvalo? Edino le v največji celjski izdelovalnici in zalogi čevljev pri

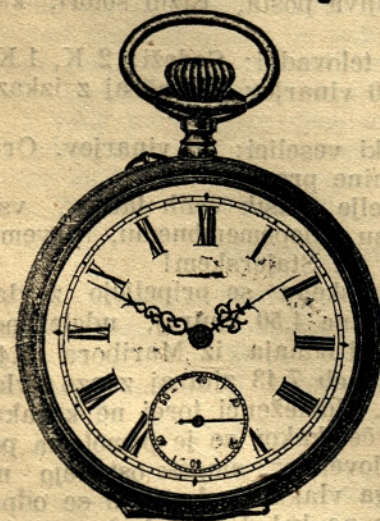
Štefanu Strašku, Rovaška ulica 3.

Velika izbira finih moških čevljev na zadrgo, kakor tudi čevljev za ženske in otroke. Velika zaloga različnih sandal in knajpovskih čevljev, kakor tudi čevljev za tenis.

Z spoštovanjem

Štefan Strašek, Celje.

Slovinci pozor!

Vam ni potrebno naročiti pri tujih tvrdkah, ker pri domačem slovenskem urarju dobite vse in dobro blago.

Zahtevajte poseben cenik za birmo.

Gramofone s slov. ploščami iz najboljših tovarn.

Popravila se točno in hitro izvršujejo.

Urar, očalar in zlatar

Franjo Bureš Maribor

Tegethofova cesta št. 39.

Založnik in izdajatelj: Konzorcij „Straža“.

Kjer sta v redu tek, prebava,

Sta telo in duša zdrava!

Torej: Da ne boš bolan,

Vživaj pravi „FLORIAN“

želodčni likér

je pripravil tek in prebavo marsikomu, ki je zaman kupoval draga in neprijetna zdravila!

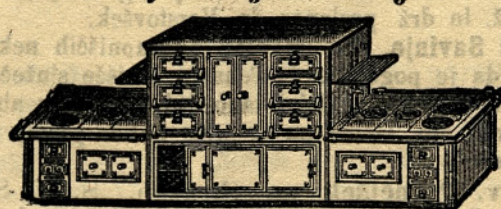
Ljudska kakovost liter K. 2-40.

Kabinetna kakovost liter K. 4-80.

Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Tovarna za peči H. KOLOSEUS

Wels, Gornje Avstrijsko.

Izvrstne in v vsakem oziru nedosegljive peči iz železa, emaila, porcelana, majolike za gospodarstvo, hotele, restavracije itd. — Naprave za kuhinjo s soparom, s plinom in peči na plin, trpežne irske peči. Dobe se v vsaki trgovini, kjer ne, se pošljejo takoj. Zahtevajo se naj „Originalni Koloseus-štedilniki in manj vredni izdelki naj se vračajo. Ceniki zastoj.

Pijte samo Tolstovrško slatino.

Naroči se v Tolstem vrhu, Buštanj, Koroško.

Prof. dr. Spiegelberg, pisatelj slovite knjige „Lehrbuch für Geburtshilfe“, piše: Po doseženih uspehih na kralj. kliniki za ženske bolezni v Bratislavi rad potrjujem, da se naravna **Franc Jožef**-ova grenčica v tozadavnih slučajih uživa lahko dalje časa, ne da bi grenčica vsled tega izgubila na svojem učinkovanju.

Velika zaloga

manufakturnega blaga, kakor platno in razna sukna; jako trpežno blago za lovske, civilne in turistovske obleke se dobi najboljšje in najceneje pri tvrdki

Milica Tomec,

tovarna sukna. Humpolec, Češko.

Ceniki na zahtevo franko.

Zdravilišče TOPLICE

na Kranjskem belokrajnska železnična postaja **Straža-Toplice.**

Akratotherme 36° C; zdravi se z kopelmi in z pitjem vode; izredno uspešno proti protinu, revmatizmu, ischias, nevralgiji, raznim ženskim boleznim. Velik kopalni basen, posebne kopeli in močvirne kopeli: Jako udobno opremljene tujske, igralne in družabne sobe. Zdravo podnebje. Gozdna okolica. Dobra in vredna restavracija.

Sezona od 1. majnika do 1. oktobra.

Prospekti in navodila se dobijo brezplačno pri upravitelstvu kopališča.

M. Sabukošek

krojaški mojster v Celju

priporoča svoj

modni salon za gospode,

ki se nahaja v novi posojilnični hiši na Ringu.

Za potovalno sezono.

Kovčki za potovanje! Vseh vrst ročni kovčki iz govejega usnja in bogato zalogo **usnatih galanterijskih stvari** kakor oprav za konje, jahalne potrebščine itd. priporoča

Rudolf Novak, Maribor

jermerar in sedlar — Grajski trg.

Samo lastno izdelovanje.

Splošni naslovnik

za Kranjsko, Štajersko, Koroško in Goriško izide koncem leta

Naročila za oglase

sprejema in daje pojasnila **anončni oddelek tvrdke**

Pisarna-Universal-agenture

M. MULLEY, v Ljubljani, Sodna ulica 4.

Odgovorni urednik: Lav. Kemperle.

Tisk tiskarne sv. Cirila v Mariboru.